

til at hvile paa Luksusforbruget, ogsaa naar de forelagte Forslag blive vedtagne. Der vil ved denne Lejlighed, synes jeg, være Grund til at minde om de store Toldnedsættelser paa almindelige Forbrugsartikler, som bleve en Følge af Skattereforen af 1908. De samlede Nedsættelser androg et Beløb, som var beregnet til 11,858,000 Kr. Deraf faldt de største Nedsættelser paa Petroleum, der blev helt fritagen for Told, hvorved der blev givet Afkald paa et Beløb af omtrent 2 Mill. Kr., Metalvarer ca. 1,700,000 Kr., Kul ca. 1,400,000 Kr., Kaffe og Cikorie ca. 1 Mill. Kr., Manufakturvarer ca. 925,000 Kr., Ris og Sago ca. 685,000 Kr., Salt ca. 475,000 Kr., Tømmer og Træ ca. 400,000 Kr., Skibe ca. 305,000 Kr. Dertil kommer en hel Række mindre Poster paa 100,000—200,000 Kr. og mange mindre Beløb, tilsammen altsaa et Beløb af 11,858,000 Kr. Overfor disse Nedsættelser var der beregnet Forhøjelser til et Beløb af 4,883,000 Kr., hvoraf de væsentligste faldt paa Tobak: ca. 1,700,000 Kr., Drikkevarer: ca. 550,000 Kr., Silkevarer: ca. 200,000 Kr., samt en Række mindre Beløb paa Positioner, der alle maa ses under Synsvinklen Luksusforbrug. Den egentlige Nedgang var altsaa omtrent 7 Mill. Kr., men dette Beløb blev delvis kompenseret ved en forhøjet Afgift paa Spiritus til Forskæringsbrug og en forhøjet Arveafgift. Dertil er imidlertid at sige, at disse Indtægter paa Kompensationslovene have svigtet med godt og vel 2 Mill. Kr. Naar man betragter disse Forhold, maa sikkert alle uden Hensyn til, om de ere Tilhængere eller Modstandere af Toldreformen af 1908, indrømme, at Forbrugsbeskatningen nu hviler paa et retfærdigere Grundlag end tidligere, et Forhold, der langtfra forrykkes ved de foreslaede Forbrugs-skatte.

Det, jeg med disse Ord har villet vise, er, at selv naar disse Forslag om indirekte Skatter vedtages, ere vi alligevel komne et stort Skridt fremad fra indirekte Beskatning til direkte Beskatning, og endvidere, at den indirekte Beskatning, vi beholde, kommer til at hvile paa et langt retfærdigere Grundlag end tidligere. Venstre kæmpede i sin Tid med Styrke imod Brændevinsskattens Forøgelse. Det er en Kendsgerning. Men under hvilke Forhold gjorde Venstre det? Venstre gjorde det under Forhold, hvor Højre gentagne Gange krævede Brændevinsskatten benyttet forud for en direkte Skat efter Skatteevnen, hvad dette Parti i det længste modsatte sig. Venstre gjorde den Betragtning gæl-

dende, at en Forøgelse af Brændevinsskatten skal man først gøre Brug af, naar den sociale og humane Lovgivnings Opretholdelse eller videre Udvikling kræver det. Jeg henviser her til en Udtalelse i det Reformprogram, som Overbestyrelsen for Venstres Organisationer i 1889 udarbejdede. Det hedder der med Henblik paa dette Forhold „... skulde der endda komme til at mangle Midler til Fyldestgørelse af de Krav, som Folkets aandelige og økonomiske Udvikling og særlig Forbedring af de arbejdende Klassers Kaar (Alderdomsforsørgelse, Sygehjælp m. m.) uafviseligt maatte stille til Statskassen, ville de til saadanne Øjemed fornødne Midler kunne tilvejebringes ved en højere Beskatning af Brændevin og en Skat paa spiritusholdigt Øl“. Tankegangen i denne Udtalelse er netop, at en Forhøjelse af Brændevins- og Ølskatten skal være motiveret ved Hensynet til Folkets aandelige og økonomiske Udvikling og særlig Forbedring i de arbejdende Klassers Kaar, i kort Begreb motiveret ved Hensyn til Opretholdelse og Udvikling af den humane og sociale Lovgivning. Det er netop det, som sker nu, og det er Venstres Ønske, at denne Lovgivning, som er bleven saa stærkt udviklet i det 10-Aar, Venstre har haft Ledelsen, skal ikke blot opretholdes, men udvikles yderligere, naar Forholdene kræve det, og de nødvendige Midler ere til Stede. Men af den Grund kræves der nu nye Indtægter. Jeg tror derfor at turde sige, at det er i god Overensstemmelse med Venstres tidligere Stilling til dette Spørgsmaal, naar der nu sammen med en stor Forhøjelse af Indkomst- og Formueskatten foreslaas en Forhøjelse af Ølskatten og Brændevinsskatten.

Jeg vilde, som sagt, anse det for urigtigt, om man vilde tage hele det nødvendige Skattebeløb alene paa Indkomst- og Formueskatten. Det vilde skattemæssigt set blive et alt for stort Spring, naar man husker, som vor ærede Ordfører med Hensyn til indirekte Skatter mindede om, at vi for 8—9 Aar siden slet ikke havde nogen Formue- og Indkomstskat til Staten, og at vi, naar den foreslaede Forøgelse er vedtagen, kunne tage over 18 Mill. Kr. paa denne Skat alene, eller ca. 19 pCt. af det samlede Skattebeløb. Jeg tror, det maa indrømmes selv af de mest kritiske, at der bagved den Kendsgerning, som kommer til Syne i disse Tal, er sket et politisk Arbejde, som Venstre ikke blot kan være bekendt, men ogsaa være stolt af. I 1898 krævede Højres Regering 5